

MALE NOVICE.

Izhajajo vsak torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. — Pesamezne številke 20 v. — Po pošti se list ne pošilja

Nemci obupali nad Mariborom.

Dunaj, 9. maja.

V nemški narodni skupščini so južno nemški poslanci stavili predlog, naj se zgradi nova železnica, ki bi vezala Gradec preko Köflacha in Sv. Andraža v Labudu z nemškim delom Koroške. Nemci so torej obupali nad Mariborom. Dobili so poročilo, da ostane Maribor in mariborsko mostišče Lučane—Špilje—Radgona v Jugoslaviji.

Jugoslavija priznana. — Meje določene.

Iz Londona poročajo, da sta Anglija in Francija priznali jugoslovansko kraljestvo. Končno veljavne meje med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo so že določene. Nemci bodo presenečeni, ker so jim veliki upi splavali po vodi.

Bratje Srbi, pozdravljeni!

Jutri dospejo v Maribor bratje Srbi, strah naših Švabov. Rodni bratje, slovenski Maribor in vsi naši obmejni slovenski kraji vas pozdravljajo in kličejo: Bog vas sprimi! Dobrodošli!

Pripravite zastave!

Z brzimi koraki se bliža oni svečani trenotek, ko se bo Maribor moral odeti v popolnoma slovensko lice. Vsak Mariborčan — ki še hoče sploh vnaprej ostati Mariborčan — naj si pripravi jugoslovanske trobojnice. Blaga za zastave je sedaj dovolj dobiti v Mariboru, Celju, Ljubljani in v Zagrebu. Stare rdeče-bele ali zeleno-bele zastave pa dajte takoj prebarvati v naše trobojnice. Barvanje preskrbi moška kaznilnica v Mariboru. Tokrat opozarjamo tudi vse obrtnike, ki hočejo ostati v Mariboru, naj si takoj nabavijo belo-modro-rdeče zastave. Na praznik našega popolnega osvobojenja, ki ga bomo prav kmalu obhajali, se moramo vsi Slovenci prav skrbno pripraviti. Ta dan mora počivati delo povsod! Torej: Pripravite zastave!

Izročitev mirovne pogodbe Nemčiji.

V četrtek, dne 8. maja, popoldne, se je v palači Trianon v Versaillesu izročila nemškim pooblaščencom mirovna pogodba, ki obsega 15 členov. Vsa ceremonija je bila zelo kratka in priprosta. Ko so bili v palači polnoštevilno zbrani vsi akreditirani zastopniki malih in velikih aliiranih in asociiranih držav, so prispeli nemški pooblaščenци s svojim pred-

sednikom grofom Brockdorff-Rantzau, ki je bil bled kot zid in imel stisnjene ustnice.

Ko so vstopili nemški delegatje, je predsednik Clemenceau otvoril sejo in imel na nemške delegate sledeči nagovor: „Tukaj ne more biti niti časa niti kraja za to, da bi mnogo besedili. Pred seboj imate akreditirane zastopnike malih in velikih aliiranih in asociiranih držav, ki so več kot štiri leta neomajno vstrajali v tej kruti vojski, ki jim je bila vstljena. Prišla je ura resnega obračuna! Vi ste nas zaprosili za mir. Pripravljeni smo ugoditi Vasi želji. Ta zvezek, katerega Vam bo izročil gospod generalni tajnik mirovne konference, vsebuje pogoje, katere smo določili. V svrhu proučenja njegovega besedila se Vam seveda dovoljujejo vse potrebne olajšave in ugodnosti, kakor to zahteva uljudnost, ki je svojstvo vseh civiliziranih narodov. Da spoznate moje mišljenje tudi od druge strani, Vas moram opozoriti tudi na to, da je ta, drugi versailleski mir, ki bo predmet naših pogovorov, priporčen po tu zastopanih narodih za previsoko ceno, da ne bi bili mi vsi brez izjeme trdno odločeni, doseči z vsemi sredstvi, ki so v naših močeh, vsakoršno zaščeno, do katerega imamo pravico. Imel bom čast, razložiti gospodom pooblaščencom način postopanja, katerega smo se držali pri pogajanjih. Ako bo potem kdo od gospodov želel kaj pripomniti, bode seveda imel pravico do besede. Ustnega razpravljanja ne bo in vse eventuelne pomisleke bo treba pisмено predložiti. Nemški pooblaščenци imajo 15 dni časa, da predložijo svoje pripombe, ki morajo biti pisane v francoskem ali v angleškem jeziku. (Nato našteva Clemenceau glavne točke mirovne pogodbe.) Dalje se določi tudi rok, do katerega bo morala nemška delegacija dati svoj končnoveljavni odgovor.

Nato je prosil za besedo vodja nemške delegacije grof Brocksdorff-Rantzau, ki je izvajal: Gospo-

dje! Globoko se zavedamo slovesnosti naloge, radi katere smo se zbrali tukaj z Vami in ki obstoji v tem, da čim prej osrečimo svet s trajnim mirom. Ne udajmo se nikakim iluzijam o dalekosežnosti našega poraza, o naši onemoglosti. Dobro nam je znano, da je sila nemških vojsk zlomljena. Vemo tudi, kako globoko je sovraštvo, ki nas tu obdaja in slišali smo raynokat zmagovalce slaviti strastne zahteve, zmagovalce, ki hočejo predložiti račune nam, kot premagancem in nas ob enem kaznovati kot krivce. Od nas se zahteva priznanje, da smo edini krivci vojne. Tako priznanje bi bilo v mojih ustih laž. Seveda, nočemo trditi, da je Nemčija na izbruhu te vojne popolnoma brez vsake krivde. — Nato našteva Brockdorff, kako da je prišlo do svetovnega požara in kako da želi Nemčija zopet vse popraviti, a da vendar preveč se ne sme od nje zahtevati, in je sklenil svoj govor z besedami: Listino, katero ste nam izročili, bomo vzeli v pretres z dobro voljo in s trdno nado, da bomo mogli mirno podpisati končni rezultat našega sestanka.

Ko je grof dr. Brockdorff-Rantzau dokončal ta svoj govor, ga je vprašal predsednik Clemenceau: „Ali imate še kaj pripomniti?“ — Načelnik nemške delegacije je odgovoril: „Ničesar več“ — Nato je predsednik zaključil sejo.

Pogoji, ki so jih stavili zavezniki Nemčiji, so res trdi. Nemčija je v svojem napuhu ponižana, in njena moč je zlomljena. „Berliner Tagblatt“ piše k tej pogodbi: „Mirovna pogodba je napravila na Nemce jako mučen utis. Sodba nekega navzočega politika karakterizira njih občutje takole: Ta pogodba pomeni smrtno obsodbo Nemčije. Vendar ne smemo pogajanj prekiniti, nego poskušati, da v posameznih točkah vendar kaj dosežemo. A seveda je vse skrajno negotovo.“ Nemčiji pa ne preostane nič drugega, nego da pogodbo podpiše.

Kdaj boste vzeli Nemcem orožje?

Mnogi naši ljudje se bojijo Nemcev in nemčurjev. Zakaj? Ker imajo naši nasprotniki skritega, še danes mnogo orožja in municije. Preiskava pri Nemcih se je vršila povsod preveč površno. Zahtevamo, da jim policija in vojaštvo takoj pobere vse orožje in tudi lovske puške. Če so slovenski lovci morali oddati vse lovske puške, čemu se z enako mero ne meri pri dr. Albingerju, dr. Scherbaumu, Sachs-u, Jelliku, Schullinu in drugih mariborskih Nemcih, ki slobodno hodijo na peteline na slovensko Pohorje. — Orožje imajo tudi Nemci in nemčurji v mariborski okolici. Če kdo izmed naših ljudi zna, da ima kak Nemec skrito orožje, naj to takoj naznani državnii policiji v Mariboru, Stolni trg s. 11.

Seznam

v mesecu aprilu 1919 izdanih obrtnih pravic.

1. Gollob Karl, Kärntnerstrasse 17, glasbenik.
2. Jarz Josipina, Glavni kolodvor, kupčija na drobno.
3. Terlep Franc, Schaffnergasse 9, glasbenik.
4. Moiser Ivan, Rotwein 1, branjarija.
5. Ellinger Armin, Domplatz 9, usnjarija.
6. Ballon Primus, Bankalarigasse 6, trgovina z mešanim blagom.
7. Kuharič Roza, Mozartstrasse 40, prodaja pijač.
8. Ziringer Josip, Windenauerstrasse 6, trgovina z mešanim blagom.
9. Jaschek Katarina, Kaiserstrasse 15, trgovina s sočivjem.
10. Punčuh Marija, Kärntnerstrasse 34, branjarija.
11. Zwillak Karl, Kärntnerstrasse 82, trgovina s sočivjem.
12. Ornig Mari-

- ja, Kärntnerstrasse 47, tovarni prevoznik.
13. Stürzer Leo, Burgplatz 3, trgovina z deželnimi pridelki.
14. Kokol Olga, Fleischergasse 5, trgovina s sadjem in sočivjem.
15. Scheidbach Heinz, Kaiser Wilhelmplatz 9, glasbenik.
16. Heumayer Marija, Hauptpl. 2, trgovina z mešanim blagom.
17. Kartin Emil, Schmidererallee 3, trgovska agentura in komisija.
18. Pirkowitsch Robert, Allerheiligengasse 13, trgovina s sadjem in sočivjem.
19. Dergas Jožef, Kärntnerstrasse 48, trgovina z mešanim blagom.
20. Zagorski Franc, Josefstrasse 4, trgovska agentura in komisija.
21. Marat Viljem, Mühlgasse 34, trgovina z mešanim blagom.
22. Tement Marija, Triesterstrasse 77, trgovina s sadjem in sočivjem.
23. Slanitsch Marija, Burggasse 2, branjarija.
24. Meglitsch M., Mühlgasse 28, ključavničar.
25. Sulič Josip, Tegethoffstrasse 30, čevljar.
26. Krebs Alojzij, Humboldt-gasse 6, čevljar.
27. Mesarič Heinrich, Kärntnerstrasse 34, urar.
28. Grill Alojzij, Kärntnerstrasse 9, izdelovatelj gornjih delov čevljev.
29. Schenk V., Lenaugasse 12, čevljar.
30. Šket Franc, Blumengasse 9, sedlar in lakirar.
31. Maieritsch Franc, Hauptplatz 1, brivec.
32. Renat Simón, Kärntnerstrasse 126, pleskar, lakirar in črkoslikar.
33. Kuhar Štef., Mellingerstrasse 10, izdelovatelj ženskih oblek.
34. Jantscher Paula, Herrengasse 30, gostilničarska obrt.
35. Koropec Marija, Viktringhofgasse 8, gostilničarska obrt.
36. Ljubljanska kreditna banka, Burggasse 13, gostilničarska obrt.
37. Dergas Jos., Kärntnerstrasse 48, gostilničarska obrt.

Maribor, dne 2. maja 1919.

Vladni komisar: dr. Pfeifer.

K temu seznamu bi pripomnil, da so med gori navedenimi skoro sami Nemci (oziroma nemčurji). Kje so pa slovenski obrtniki? Opozarjamo tudi naše narodnjake na pristno slovensko ime „Jantscher.“ To naj bi bil zaveden Slovenec?! Kdaj boče dobila njegova gostilna slovenske napise? Čakamo že dovolj dolgo.

Razne novice.

Mariborski Orel ima svojo odborovo sejo v ponedeljek, dne 12. t. m., ob 18ih (ob 6. uri zvečer) v uredništvu „Straže.“ V sredo, dne 14. t. m., ob 18ih je izredni občni zbor. Dnevni red: 1. Poročilo odbora. 2. Volitev odbora. 3. Slučajnosti. Pridite vsi podporni in izvršujoči člani! — Odbor.

Renegati v Parizu. Štajersko zastopa na mirovni konferenci v imenu Nemške Avstrije radgonski renegat dr. Kamniker, Koroško pa izdajci Wutte in Schumy. Vsi trije so sinovi slovenskih staršev. Črna zemlja naj pogrezne... Še zemlja ne bo pila izdajalčeve krvi...

Društvo jugoslovanskih poštних uslužbencev. Na ustanovnem občnem zboru dne 6. majnika si je izvolilo Društvo jugoslovanskih poštних uslužbencev sledeče odbornike: predsednik oficijal Hinko Šiško; podpredsedniki: 1. Baveon Andrej, poduradnik, 2. Megličeva Roza, aspirantinja, 3. Šetina Julij, pristav; glavni tajnik: Tiefengrüber Karl, nadoficijal; podtajniki: 1. Fajgelj Ludovik, asistent; 2. Novakova Nuša, oficijantka; 3. Bezovnik Fran, poduradnik; blagajnik: asistent Maier; nadomestnica: Radoličeva Herma; računovodja: Brumec Franc, asp. in odborniki brez funkcij. Nadzorstvo: Selivčič Al., poduradnik, Slavec Ivan, pristav, Černjač Iva, aspirantka, Ledinek Dragotin, odpravnik, Maroh Jul., poštarica. Pregledniki računov: Novak Jakob, kon-

trolor, Skuhala Jakob, poduradnik in nadomestnik: Franja Škerlovnik, aspirantka, Vincenc Bauman, poštni sluga.

SHS davčni urad v Mariboru. Na tozadevni popravek g. dr. Povaleja: zadnji številki našega lista vprašamo sledeče: Kot čegav izvršilni organ pa fungira vendar tukajšnja davčna oblast, če ga ne zadene nobena krivda glede nemških vlog? Da ima ta urad sedaj manj pisarniških moči, radi verjame-mo, a to ga nikakor ne opravičuje, da nas osrečuje s starimi vlogami še iz leta 1914 in to v nemškem jeziku, najmanj pa, da vsiljuje iste, ako so se kot nerazumljive vrnile. Niti pod staro Avstrijo nas ni mogel nikdo siliti, da bi Slovani prevzemali neslovenskih vlog in to naj se zahteva sedaj od nas v Jugoslaviji? Če so imele take vloge časa pet let, da se je jih rešilo, naj bi pa še sedaj čakale magari pet let, ali bi se jih pa kratkomalo poskrilo na dno uradnega koša, saj itak nimajo nikake vrednosti in zaradi par kronic bi se lahko itak dragoceni čas tistih par uradnikov ne kratil. Če pa smemo grajati nenarodno postopanje kakega SHS-urada, pač ne bomo vprašali nikogar dovoljenja, kakor tudi ne, ali se dotičniku dozdeva dopis opravičen ali ne. Mi samo toliko rečemo: Proč z neslovenskimi tiskovinami! Ne sprejemajte iste! Kot svobodni Jugoslovani moramo in tudi smemo zahtevati, da nam SHS-uradi postrežejo v naši materinščini. Stari avstrijski režim in šimelj pa naj enkrat za vedno zapustita našo mlado državo.

Tisoč veder vina je obljubil Scherbaum za tisti dan, ko bo Maribor zopet nemški. Tako nam piše mož, ki je v stalnem stiku s tem milijonarjem. Če še k tem 1000 vedram računamo 15 polovnjakov vina, ki jih je obljubil znani junak Schullin, potem se zna-jo mariborski Nemci in Nemke kar kopati v vinu. Srečni časi za Nemce! Samo žalostno je, da jih nikdar dočakali ne bodo.

Mahnertovo „misijonsko“ delo. Kljub opetovanim našim odločnim zahtevam, naj se vsenemškega hujšakača pastora Mahnerta vendar enkrat izžene, še oblast do danes ni prav nič ukrenila v tem oziru. Mahnert roma od kraja do kraja, od ene lutrovske hiše do druge in „misijonari.“ Spremljajo ga dr. Rolf Valentin, Wernitznigg ali major Krammer. Zadnje dni se je mudil Mahnert s svojim štabom v Ptuj, Marbegu in St. Lenartu. Jutri, v nedeljo, dne 11. maja, ob 2. uri popoldne pa bo „pridigoval“ v St. Ilju. Gotovo je, da Mahnert ruje proti naši državi. Če ga ne bo oblast iztirala, bomo pa Slovenci sami napravili „mōdo.“

Za koroške begunce je daroval podravnatelj in profesor bogoslovja dr. Josip Somrek 100 K. Živeli posnemovalci!

Tragedija v Studencih pri Mariboru. Dne 8. maja je izdal bivši studenski župan dr. Juritsch povelje, da morajo vsi »Nemci« in »Nemke« v Studencih »ausrikat«. Razglasil je, da se pripelje ta dan nemška komisija z oklepnim vlakom na koroški kolodvor, da prevzame zopet Maribor in okolico v svojo posest. In res so mu nasedli! Prišlo je odstavljenost učiteljstvo, uradništvo, bivši Juričev občinski odbor, krajni šolski svet in društva. Čakali so n čakali in konec tragedije je bil, da se je Juritsch tolažil: »E, pridejo pač drugokrat!« Zelo borna tolažba!

Studenci pri Mariboru. Občina Studenci ima na razpolago večjo količino usnja in spodnjih pod-

platov. Razprodaja po primerno nizki ceni se vrši v soboto 10. t. m. popoldan in v nedeljo 11. t. m. celi dan v občinski pisarni, deška šola v Studencih.

Oddaja sladkorja v Mariboru. Prihodnje dni se bo delil sladkor, za mesec majnik in sicer en pol kg na sladkorne nakaznice. Otroci in bolane osebe, katere imajo nakaznice za mleko, dobijo kakor v mesecu aprilu pol kg več.

Zvišanje cen za moko in kruh v Mariboru. Mestna občina mariborska je bila svoj čas primorana regulirati cene moki in kruhu in jih je zvišala, vendar zvišanje ni bilo tako visoko, da bi bili pokriti vsaj približno lastni stroški, in je občina morala doplačevati čez 3 K pri kg moke. To doplačilo se je med tem še zvišalo vsled zvišanja voznih tarifov železnice, tako, da presega svota, ki jo je do danes občina doplačala, znesek 800 000 K. To je tako ogromno breme, ki ga bi občina komaj nosila, nikakor pa se ne sme dopustiti, da se to breme še poveča. Zaradi tega je občina znova prisiljena, cene moki in kruhu zvišati. K temu zvišanju jo sili na drugi strani tudi zahteva pekarskih pomočnikov po visjih nezdah, katerim se je moralo ugoditi. Vse te skrajno neugodne razmere uplivajo tako, da bi cena kruhu morala znašati danes vsaj K 5.80 do K 6.— za kg, ali občina je pripravljena nositi še nadalje del tega podražanja in zviša od pondeljka dne 12. t. m. ceno hlebu kruha 700 g iz bele moke na K 2.80, ceno najfinejši beli moki za kruh pa na K 4.80, dočim ostane cena moki za kruh kakor do sedaj K 5.20. Ravno tako bo nosila občina nadalje razliko v ceni za krušno moko, ki jo bodo prejemale revnejši sloji na nakupovalnice pomožnega odbora, za katere ostane tudi dosedanja cena K 1.60 še dalje v veljavi.

Uboga hroma vdova že 12 let bolna, prosi ponižno blaga srca pomoči. Mladare sprejme uredništvo »Malih Novic«.

Krčevina. Prisrčna hvala tistemu človeku, kateri se je vendar enkrat ojunčil ter je v Malih Novicah dregnil v sršenovo gnezdo. To je bilo že davno potrebno. Ljudje, ki so samo tedaj Slovenci, kadar od Slovencev živijo in zaslužijo, drugič pa držijo z nemčurji, ki so Jugoslaviji nevarni, spadajo že davno v Nemško Avstrijo.

Zveza Drave s Savo. Naši Amerikanci, predvsem znani argentinski stokratni milijonar Miha-nović, pripravlja načrt za kanal med Savo in Dravo pri Zaprešiču, tako, da bi se osigurala velika plovba po Savi, kar bi bilo seveda velikanskega pomena za razvoj industrije v severno iztočnem delu naše države.

Vojaške dobave. Dobivamo pritožbe, da se pri razdelitvi dobav za SHS armado ni oziralo, vsaj povsod ne na Slovence. Celo v Mariboru imajo dobavo za vojaštvo v rokah nekateri Nemci, ki so se poprej proslavljali s svojim vsenemštvom.

Priporočamo. Kakor smo že svoj čas poročali, je pred tedni otvoril Gjuro pl. Valjak prvo slovensko kavarno »Central« v Gosposki ulici v Mariboru. Z zadovoljstvom bilježimo, da Jugo Slovani zelo mnogobrojno obiskujejo to slovensko podjetje, tako, da so postali prostori kavarne že premajhni. Lastnik namerava v kratkem razširiti svojo obrt in spremeniti še tudi prvo nadstropje v elegantno kavarno, tako, da nobenemu narodno zavednemu Jugoslovanu ne bo potreba posečati nemških kavar. Podjetnemu narodnjaku čestitamo in ga priporočamo!

Najdragocenejša knjiga na svetu. Perzijski vladar šah Abbas I. je leta 1627 prejel od emira v Afganistanu v dar krasno knjigo koran, koje platnice so iz čistega zlata, zelo težke, krasno delo ter posute in okrašene z 231 rubini in diamanti, kojih vrednost se ceni nad 1 milijon frankov. Po sodbi veščakov je ta knjiga glede zunanje vrednosti najdragocenejša knjiga celega sveta.

Narodna obrana v Mariboru. Ustanovni občni zbor se vrši jutri, nedeljo, 11. maja ob pol 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega Doma. Pričakujemo obilne udeležbe.

POZOR!

300 K dam tistemu, kdor mi preskrbi kje na Spodnjem Štajerskem hišo, primerno za togovino z nekaj zemljiščem. Ponudbe na upravnem listu. 801

≈ KAVARNA ≈ CENTRAL

Prva in edina
slov. kavarina v

MARIBORU

se priporoča za mnogo-
: brojni obisk vsem :
Jugoslovanom
domaćinom in tujcem

Gjuro pl. Valjak
kavarnar Gosposka ulica

Listnica uredništva.

Dopisnika, ki nam je poročal, da prodaja Platzer graške nemške liste, prosimo, da se čimprej javi v našem uredništvu. — Poročevalcu s Tegethofove ceste: Zasledujte in poročajte. Skrbeli bomo, da Kokoschinegg ne bo več dolgo proti Slovencem kokodakal. Stroške vam povrnemo.

Govorite povsod slovensko!

MARIBORSKI BIOSKOP

pri hotelu »Stadt Wien.«

Od sobote, dne 10.—13. maja 1919.

Mumije »ABA« oči.

Drama v 4 dejanjih. V glavni ulogi Pola Negri in Harry Liedtke.

EMALU, STRAH AFRIKE.

Vesela ljudska igra v 3 dejanjih.

Predstave se vrše vsaki dan ob pol 6. in 7. uri. — V nedeljo ob pol 3., 4. ob pol 6ih in 7. uri.

Vsako nedeljo in praznik koncert v gostilni pri »Brodu« v Pobrežju pri Mariboru

od 2.—7. ure popoldne. Svira znana Silv. Šmidova godba. Izborna kuhinja, izvrstna bizeljska vina lastnega pridelka, točna postrežba!

Za obilen obisk se priporoča

13

F. Balon, gostilničar.

Iščem pekarijo

na Spodnje Štajerskem, opremljeno z vsem potrebnim. Tozadevne ponudbe je nasloviti na:

Josip Habjanič, Maribor, Bergstrasse šte. 7.

Razglas.

Pri mestnem poveljstvu v Mariboru se bodo oddala dimnikarska dela v vseh vojaških poslopih in taboriščih. Potom konkurenčnega razpisa se povabijo vsi dimnikarji, ki reflektirajo na podelitev tega dela, da vložijo do 15. t. m. svoje oferte pri mestnem poveljstvu. Maribor, dne 5. maja 1919.

804—44